

Asia: VN/10574/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ulkoministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamista koskevassa asiassa. Ulkoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua ja puoltaa esityksen taustalla olevaa tavoitetta julkisen talouden tasapainottamisesta, kiinnittäen samalla huomiota Suomen kansainvälisiin sitoumuksiin, joiden tavoitteena on mm. edistää ulkomaisia investointeja sekä yleiseen geopoliittiseen tilanteeseen.

Suomen kahdenvälisten investointisuojasopimusten osalta ulkoministeriö toteaa, että luonnoksessa hallituksen esitykseksi niihin ei ole viitattu. Suomella on kuitenkin lukuisia investointisuojasopimuksia, joissa se on sitoutunut tiettyihin sopimuskumppanin investoijia koskeviin velvoitteisiin.

Tyypillisesti investointisuojasopimuksissa on määräyksiä i) syrjinnän kiellosta; ii) reilun ja tasapuolisen kohtelun vaatimuksesta; iii) investointien vakaasta suojasta ja turvallisuudesta; iv) rajoituksista pakkolunastusoikeuteen; v) velvoitteesta kunnioittaa sopimuksia; ja vi) varojen vapaasta siirrettävyydestä. Investointisuojasopimukseen sisältyy myös määräyksiä koskien sijoittajan ja valtion välistä riidanratkaisua.

Ulkoministeriön käsityksen mukaan Suomeen on tehty ulkomailta useita investointeja sekä konesaleihin, että kaivosalaan, joten myös investointisuojasopimusten vaikutus on syytä huomioida.

Investointien houkutteleminen osalta ulkoministeriö tuo esiin, että ulkomaiset sijoittajat kiinnittävät tavallisesti huomiota investointiympäristön vakauteen ja ennakoitavuuteen. Ulkoministeriö toteaa hallituksen tavoitteena olevan kilpailukykyinen, yrittäjämönteinen Suomi, joka houkuttelee investointeja luomalla vakaan, kannustavan, mahdollistavan ja ennustettavan toimintaympäristön.

Ulkoministeriö kiinnittää lisäksi huomiota vallitsevaan epävakaiseen geopolitiittiseen tilanteeseen. Vaikka ehdotettujen muutosten on tarkoitus kohdella koti- ja ulkomaisia toimijoita yhdenvertaisesti, ulkoministeriön arvion mukaan ei kuitenkaan voida täysin poissulkea riskiä siitä, että ne saattaisivat johtaa toimiin Suomea vastaan.

Heinäsmäki Aapo
Ulkoministeriö